

Esas No : 1981/1300
Karar No : 1983/174

ÖZET : Uyuşmazlık Mahkemesince olu-
muz görev uyuşmazlığı kesin olarak
çözülmesine rağmen yeniden veri-
len görevsizlik kararının kaldırılma-
sı gerektiği hk.

K A R A R

Davacı : K.H.

Sankılar : Nurettin Aytun, Mümin Aytun, Leyla Aytun

O L A Y : 16.6.1978 günü, Aydınlikevler semtinde işlenen bir cinayetin soruşturulması sırasında sanıkların evinde yapılan aramada 4 ruhsatsız tabanca, 41 mermi, 1 kama, Dev-Genç Derneği'nin amblemini taşıyan çeşitli brogürler ve Ankara Yükkök Öğrenim Derneği mührü iki para makbuzu yakalandığı ve ayrıca sanık Nurettin Aytun'un olay günü bu silahlardan biri ile 10 el ateş ettiği ileri sürülerek, sanık Nurettin'in 6136 sayılı Yasa'nın 13., ve 1630 sayılı Yasa'nın 74. ve TCK'nun 551., sanık Mümin Aytun'un 6136 sayılı Yasa'nın 15. ve 1630 sayılı Yasa'nın 74., sanık Leyla Aytun'un 6136 sayılı Yasa'nın 15. maddeleri uyarınca cezalandırılmaları istemiyle Altındağ C. Savcılığı'nca haklarında kamu davası açılmıştır.

Altındağ 2. Ağır Ceza Mahkemesi, 27.12.1978 gününde, 1978/431,399 sayı ile, sanıklara atılı suçların 1402 sayılı Yasa kapsamına girdiği ve Ankara Sıkıyönetim Komutanlığı 1 Nolu Askeri Mahkemesi 5.5.1980 gününde, 1980/15-138 sayı ile, suçun; sıkıyönetim ilanında önce işlendiği ve sıkıyönetim ilan nedenleri ile ilişkili bulunmadığı gerekçeleriyle görevsizlik kararı vermişler ve Uyuşmazlık Mahkemesi Ceza Bölümü 20.4.1981 gününde, esas 1980/638, karar 1981/176 sayı ile, (olay kısmında oluş biçimi açıklanan ve sanık Nurettin Aytun tarafından işlenen 6136 sayılı Yasa'nın 12/3. maddesine, Dernekler Yasası'na aykırı davranışta bulunma, meskün mahalde silah atma suçlarının sıkıyönetim ilanından üç aydan daha önce işlenmesine karşın, sıkıyönetim ilanına neden olan olaylara ilişkin ve sıkıyönetim askeri mahkemelerinin el koyduğu bu tür suçlarla genel ve ortak amaç içerisinde bağlantılı olduğu hususunda dosyada yeterli kanıt bulunduğu) davanın Askeri Yargı yerinde görülmesine ve Ankara Sıkıyönetim Komutanlığı 1 Numaralı Askeri Mahkemesi'nin görevsizlik kararının kaldırılmasına karar vermiştir.

Ankara Sıkıyönetim Komutanlığı 1 Nolu Askeri Mahkemesi, 16.6.1980 gününde, esas 1980/180, karar 1981/764 sayı ile atılı suçun 1402 sayılı Yasa'nın 2301 sayılı yasa ile değişik 13/a. maddesi gereğince sıkıyönetim ilan tarihinden önceki üç ay süreden daha önce işlenmesi ve sanıklar hakkında sıkıyönetim mahkemelerinde irtibatlı herhangi bir eylemle bulunmaması nedenleriyle görevsizlik kararı vermiştir.

Böylece sıkıyönetim askeri mahkemesinin ikinci defa verdiği görevsizlik kararı ile Altındağ Ağır Ceza Mahkemesi'nin görevsizlik kararları arasında 2247 sayılı Yasa'nın 14. maddesinde belirtilen yeni bir görev uyumsuzluğu doğmuştur.

İNCELEME VE GEREKÇE : Türk Ulusu adına yargı yetkisini kullanan Uyuşmazlık Mahkemesi Ceza Bölümü Servet Tüzün'ün Başkanlığı'nda, İsmail Oğuz, Nevzat Doğan, Ali Suat Erkoç Yaşar Çiftçioğlu, Osman Kayacan ve Ergun Argon'un katılmaları ile yaptığı 27.4.1983 günlü toplantıda, geçici raportör Hakim İsmet Köker'in raporu ile dosyadaki belgeler, Cumhuriyet Başsavcılığı'nın görev uyumsuzluğu evvelce kesin olarak çözümlenmesine göre yasaya aykırı olarak verilen Askeri Yargı kararının kaldırılması gerektiği ve Askeri Yargıtay Başsavcılığı'nın Adli Yargı yerinin görevli olduğu yolundaki düşünce yazıları okunduktan; toplantıya, Cumhuriyet Başsavcısı yerine katılan Yardımcı Durmuş Ganiçioğlu ile Askeri Yargıtay Başsavcısı yerine katılan Yardımcı Musa Sönmez'in Askeri Yargı kararının kaldırılması gerektiği yolundaki sözlü açıklamaları dinlendikten sonra gerekli görüşülüp düşünüldü;

Evvelce Adli ve Askeri Yargı yerleri arasındaki görev uyumsuzluğu Mahkememiz Ceza Bölümü'nce Askeri Yargı yerinin görevli olduğu saptanarak, kesin olarak görev konusu çözümlenmiştir.

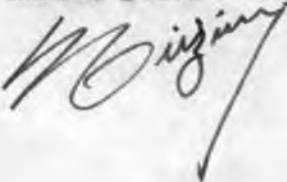

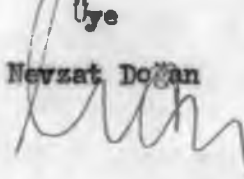

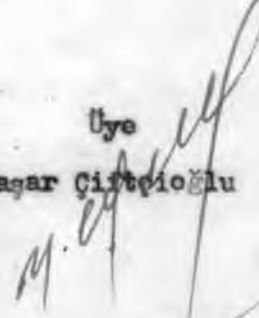

Anayasa'nın 158. ve 2247 sayılı Yasa'nın 1. maddesinde Adli, İdari ve Askeri Yargı mercileri arasındaki görev ve hüküm uyumsuzluklarını çözmeye yetkili bir yüksek mahkeme biçiminde yer alan hüküm uyumsuzluk Mahkemesi Kararları'nın niteliğini ve bağlayıcılığını göstermektedir. Görev konusu, kamu düzenine ilişkin olup, yargılamanın her evresinde gözönünde tutulur. Uyuşmazlık Mahkemesi'nin görevi belirleyen kesin kararından sonra görev konusu düzenleyen yasa değişikliği olursa, yargı mercileri, aksine bir hüküm konmamış ise, bu yasa değişikliğini gözönünde tutarlar.

Uyuşmazlık Mahkememiz Ceza Bölümü'nün görev belirleyen 20.4.1981 günlü, kararı dan sonra bir yasa değişikliği olmamıştır.

Bu nedenlerle Askeri Yargı yerince verilen görevsizlik kararı yasaya ve yönte aykırı bulunduğundan, Ankara Sıkıyönetim Komutanlığı 1 Nolu Askeri Mahkemesi'nin 16.6.1981 günlü, esas 1980/180, karar 1981/764 sayılı görevsizlik kararının kaldırılmasına karar vermesi gerekir.

..../...

SONUÇ : Ankara Sıkıyönetim Komutanlığı 1 Nolu Askeri Mahkemesi ile Altındağ 2. Aşır Ceza Mahkemesi kararları arasında doğan olumsuz görev uyumsuzluğu Uyumsuzluk Mahkemesi Ceza Bölümü'nün 20.4.1981 günlü, esas 1980/638, karar 1981/176 sayılı kararı ile 1402 sayılı Sıkıyönetim Kanunu'nun 13. maddesinde 2301 sayılı Yasa ile yapılan son değişiklikle nazarı itibare alınarak ve bağlantı koşulunun mevcudiyeti kabul edilerek davaya Askeri Yargı yerinde bakılması gerektiği şeklinde görevli yargı merci belirtildiğine göre, Ankara Sıkıyönetim Komutanlığı 1 Nolu Askeri Mahkemesi nece yasa ve yonteme aykırı olarak ikinci kez verilen 16.6.1981 günlü, esas 1980/180, karar 1981/764 sayılı görevsizlik kararının kaldırılmasına, 27.4.1983 gününde kesin olarak oybirliğiyle karar verildi.

Başkan Servet Tüzün 	Üye İsmail Oğuz 	Üye Nevzat Doğan 	Üye Ali Suat Erkoç
	Üye Yaşar Çiftçioğlu 	Üye Osman Kayacan 	Üye Ergun Argon